

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 05. oktobar 2021.godine

KZUS- Edukacija za menadžment u zdravstvu

KZUS- Nacrt programa za digitalizaciju zdravstva u završnoj fazi

RTS- Popović za RTS: Ne bi trebalo da bude dileme oko obavezne vakcinacije zdravstvenih radnika

RTS- Dr Kuljić Kapulica: Teče trka u naoružanju između virusa i vakcina, virus se dobro drži ali pobedićemo

RTS- Posle prelezane korone – od fizičkih do psihičkih tegoba, dugoročne posledice pod znakom pitanja

BLIC- DUŠANU (29) VEŠTAČKO SRCE SPASLO ŽIVOT: Ova operacija je drugi put urađena na Institutu Dedinje: Senzacionalan događaj za našu medicinu!

BLIC- ZA DVE NEDELJE JOŠ 25 ODSTO VAKCINISANIH? Uoči sednice Kriznog štaba svi se pitamo: Da li je ovaj scenario izvodljiv i šta nas čeka ako dozvolimo PRIRODAN PROCES ZARAŽAVANJA

N1- Kalabić: Brojevi zaraženih poražavajući, imaćemo još veće brojke

DANAS- U KBC Dragiša Mišović zbog kovida-19 35 dece različitog uzrasta

POLITIKA- Imunizacijom protiv pneumokoke i gripe

Edukacija za menadžment u zdravstvu

Rukovodioci šest Instituta iz Beograda i Sremske Kamenice završili program
„Podrška izgradnji kapaciteta rukovodstava bolnica za sprovođenje reformi finansiranja zdravstvene
zaštite“

„Od svih grupa koje su do sada prošle program edukacije za menadžment u zdravstvu, ova je najspremnija za interakciju. Veoma je dobra atmosfera, mnogo sugestija i komentara dobijamo od učesnika tako da je i za nas kao predavače ovo jedno dinamično i oplemenjujuće iskustvo“ ovo su u najkraćem utisci predavača nakon upravo završenog rada sa sedmom grupom menadžera zdravstvenih ustanova koji učestvuju u programu „Podrška izgradnji kapaciteta rukovodstava bolnica za sprovođenje reformi finansiranja zdravstvene zaštite“.

Učesnici sedme grupe su direktori, zamenici direktora i pomoćnici za finansijske poslove iz šest Instituta iz Beograda i Sremske Kamenice:

Institut za plućne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica

Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje"

Instituta za kardiovaskularne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica

Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije

Instituta za onkologiju Vojvodine, Sremska Kamenica

Instituta za ortopedsko-hirurške bolesti "Banjica".

U razgovoru sa učesnicima, dominira ocena da je program veoma koristan ali i jedna primedba. Naime- rukovodioci ustanova jednoglasni su u stavu da bi bilo veoma korisno da su predavanjima prisustvovali i predstavnici Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

„Upravo sa Fondom (RFZO) su najveća nerazumevanja i čini se da je tu kamen spoticanja. Mišljenja sam da bi neke od stvari koje u komunikaciji s RFZO ne štimaju bilo moguće unaprediti vrlo jednostavno, što bi bilo značajno olakšanje za zdravstvene ustanove“ – ovo kaže prof. dr Zoran Radovanović, direktor Instituta za onkologiju

Vojvodine u Sremskoj Kamenici. Dodaje da mu se čini da bi bilo vrlo korisno da deo edukacije koji se tiče menadžmenta prate i glavne medicinske sestre. „U ovom delu obuke dobili smo veoma korisne savete – kako motivisati zaposlene, kako unaprediti odnose među ljudima. Budući da glavne sestre velikih ustanova rukovode sa po 200, 300, 400 sestara – bilo bi značajno da i one budu upoznate sa ovim tehnikama i alatima jer bi im to pomoglo da bolje odgovore na izazove koje donosi rad sa ljudima.

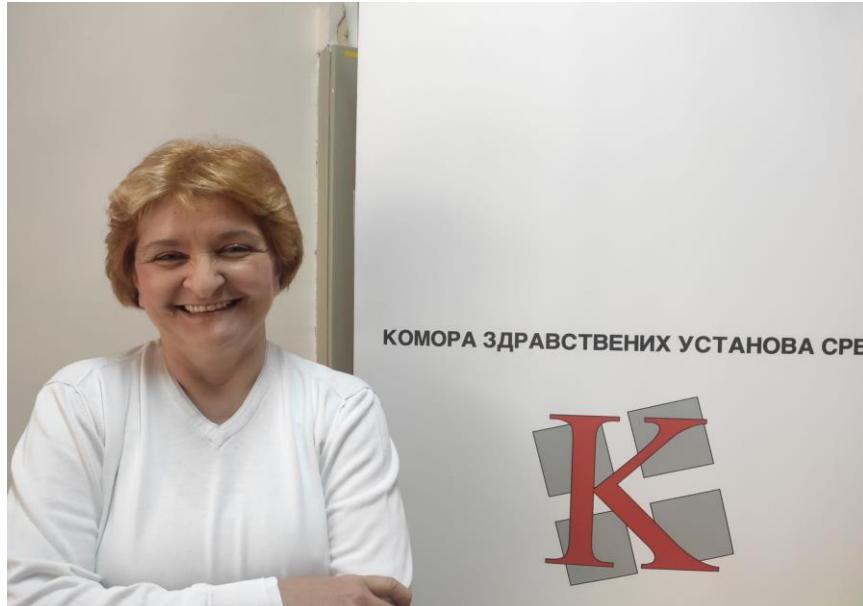

Sa Ivanom Ratić iz Instituta za plućne bolesti u Sremskoj Kamenici razgovarali smo u pauzi predavanja prof.dr Dragana Lončara – „Finansijski menadžment u zdravstvu“. Naša sagovornica kaže da misli da je veoma značajno da su rukovodioci ustanova, među kojima je mnogo lekara, dobili priliku da čuju predavanje na temu upravljanja finansijama zdravstvene ustanove, što je za mnoge deo posla koji ih najviše opterećuje. „Najava prelaska sa linijskog na programsko budžetiranje deluje primamljivo jer nas oslobađa nekih „okova“ i daje veću slobodu rukovodicima u raspolaganu budžetom ali je istovremeno i veliki izazov i zahtevaće ozbiljnu promenu pristupa“.

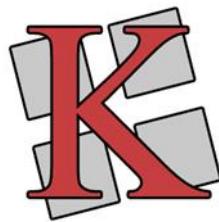

Sličnog mišljenja u vezi sa programskim budžetom je i profesor Radovanović: „Ne znamo kako će to biti u praksi ali nama kao direktorima se linijski budžet ne svida jer destimuliše svaki vid štednje. Linijsko budžetiranje se pokazalo da nije dobro, iako štiti svako rukovodstvo i bolncu od finansijske propasti. Nadam se da će programski budžet doneti ono što želimo - da bolnica bude jedna čista ekonomija i da pokušamo da budemo odgovorni. Ovo će zahtevati veliko angažovanje, postavljanje ciljeva i dobar izbor prve ekipe saradnika.“

Prof.dr Danica Grujičić, direktorka Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije takođe je podelila svoje utiske sa nama, kao učesnik programa. Ona kaže da je trening bio veoma koristan jer „niko od nas nije obučavan da bude rukovodilac, ili direktor. Istina – neki imaju osobine lidera ali je korisno čuti sve ove savete.“ Prof Grujičić kaže da joj je naročito koristan deo programa koji se odnosi na finansijski menadžment. „To mi je inače najteže u poslu koji obavljam kao direktor Instituta. Takođe – i ljudski resursi su veliki izazov“ kaže profesorka Grujičić. Ona je ocenila da je reforma potrebna i to pre svega reforma primarne zdravstvene zaštite, kako bi dobro funkcionali prevencija, skrininzi... „Na DRG sistem imamo brojne primedbe i ova edukacije je bila prilika da i te primedbe iznesemo“ rekla je Grujičić

Program „Podrška izgradnji kapaciteta rukovodstava bolnica za sprovođenje reformi finansiranja zdravstvene zaštite“ realizuje se pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, u okviru Drugog projekta razvoja zdravstva a organizuju ga, počev od 21.maja ove godine - Methodes FranklinCovey SRB doo, FranklinCovey – DMS Hellas Group i Komora zdravstvenih ustanova Srbije. Preostalo je da još tri grupe rukovodilaca prođu edukaciju. Poslednja grupa u ovom ciklusu trebalo bi da završi trening krajem novembra, te bi ukupno 180 rukovodilaca zdravstvenih ustanova bilo obuhvaćeno programom.

Nacrt programa za digitalizaciju zdravstva u završnoj fazi

Nacrt Programa za digitalizaciju zdravstva za period od 2021. do 2026. sa akcionim planom za sprovođenje uskoro će se naći u javnoj raspravi. U izradi ovog dokumenta učestvovalo je preko 30 članova Radne grupe, među njima i predstavnica Komore zdravstvenih ustanova Srbije – Zorana Bizetić.

„Ovo je veoma važan dokument jer postavlja okvir budućeg delanja u oblasti digitalizacije zdravstva. Otuda je značajno da ustanove reaguju na vreme, odnosno da tokom javne rasprave iznesu primedbe i ukažu na eventualne propuste u tekstu“ objašnjava gospođa Bizetić.

Izrada dokumenta započela je u periodu april – maj (2021) serijom intenzivnih onlajn sastanaka na kojima je najpre analizirano stanje. Članovi radne grupe, predstavnici različitih institucija – od Ministarstva zdravlja i RFZO, preko predstavnika zdravstvenih ustanova pa do potencijalnih donatora - kroz analizu stanja nastojali su a lociraju probleme.

„Zaista je veliki posao urađen, iako moram da kažem – KONAČNO, budući da je već krajnje vreme da ovakav dokument bude donet“ kaže predstavnica KZUS u Radnoj grupi za digitalizaciju zdravstva. Ona podseća da smo nažalost imali diskontinuitet planskih dokumenata u vezi sa informatizacijom i digitalizacijom zdravstva jer je prethodni dokument/strategija donet za period 2009 – 2015. Od tada imamo diskontinuitet što je veliki problem .

„Važno je da postoji kontinuitet planskog razvoja čak i kada se ne ostvare ciljevi iz postojećeg dokumenta - da bismo znali šta je planirano. Papirom vi omogućavate da struka gura nešto i to bez obzira na promenu vlasti . Nije slučajno što se strategije donose na 5 godina. Mi od 2015 godine nemamo strategiju a veliki su projekti rađeni“ kaže Zorana Bizetić

Glavni problem koji ona vidi u vezi sa digitalizacijom zdravstva je problem stručnih i kompetentnih ljudi unutar zdravstava koji će se baviti digitalizacijom

Drugi (problem) je infrastruktura – mreža, računari

„Mi imamo informacione sisteme u zdravstvenim ustanovama ali to nisu pravi sistemi nego pomoćna sredstva – jer je papirni dokument glavni; potom - naši softveri nisu sertifikovani (bio je sertifikovan HELIANT za primar ali je sertifikacija istekla davno). Softveri koje koristimo su dakle pomoćna sredstva i ne možemo sto posto na njih da se oslonimo“ kaže Bizetić

Govoreći o problemu informatičkog kadra u zdravstvu ilustrativan je podatak da je 2014 godine u 272 zdravstvene ustanove bilo 411 informatičara. „Kasnije je prividno došlo do skoka - preklopila se zabrana zapošljavanja sa informatičkom ekspanzijom pa su preusmereni zaposleni sa nekih drugih poslova na poslove informatičara. Međutim, ispoljio se drugi problem a to je ne samo nedovoljan broj informatičara nego i stručnost i kompetentnost kadra.“

Radna grupa predano je radila na izradi strategije digitalizacije zdravstva kroz intenzivne sastanke i tri radionice. Na prvoj radionici analizirano je stanje i definisane misija i vizija; na drugoj radionici definisani su strateški ciljevi a za treću su traženi predlozi projekata kojih je stiglo preko 100 pa su na tom sastanku, na osnovu uvida u projekte, definisane MERE.

Nacrt strategije je trebalo već da bude gotov ali su probijeni prvobitno definisani rokovi pa se javna rasprava očekuje tokom oktobra , dok bi usvajanje dokumenta moglo uslediti krajem meseca.

Komora zdravstvenih ustanova Srbije proslediće Nacrt programa za digitalizaciju zdravstva, čim tekst bude usaglašen. Pozivamo vas da se uključite u javnu raspravu!

The screenshot shows a news article from PTC (Planeta) dated October 5, 2021, at 09:11. The title is "Popović za RTS: Ne bi trebalo da bude dileme oko obavezne vakcinacije zdravstvenih radnika". The article discusses the mandatory vaccination of healthcare workers. It includes a video of the interview between Dr. Stamenović and Dragoslav Popović, and a sidebar with various news snippets and a weather forecast.

Popović za RTS: Ne bi trebalo da bude dileme oko obavezne vakcinacije zdravstvenih radnika

O obaveznoj vakcinaciji zdravstvenih radnika ne bi trebalo da bude uopšte dileme, ne samo zato što izloženi većom riziku od bolesti, nego jer nam treba i lični primer, izjavio je za RTS međunarodni konsultant za javno zdravlje i imunizaciju Dragoslav Popović.

Iako je skoro 70 odsto građana zabrinuto zbog pojave i širenja delta soja koronavirusa u Srbiji, i dok čak 84 odsto vakcinisanih tvrdi da bi primilo i treću dozu vakcine, jedan podatak posebno zabrinjava.

Čak 36 odsto ispitanika smatra da je vakcina rizičnija ili podjednako rizična kao kovid 19. To je pokazalo istraživanje IPSOS-a, Udruženja za javno zdravlje i Laboratorija za istraživanje individualnih razlika. Najveći broj onih koji misle da je vakcina podjednako opasna, kao i sama bolest je u grupi mladih.

Međunarodni konsultant za javno zdravlje i imunizaciju Dragoslav Popović, gostujući u Dnevniku RTS-a, rekao je da je važno da se iskoristi situacija što se ljudi plaše virusa, kako bi se motivisali da se vakcinišu, jer je to jedino rešenje.

"U početku smo imali situaciju u kojoj su dve grupe bile dominantne kada je reč o strahovima od vakcinacije. Jedna je bila: mali ili nizak strah od bolesti, potcenjivali smo bolest kao takvu. Vidimo da su bilteni preminulih od kovida na dnevnom nivou veći nego za vreme rate 90-ih godina", upozorava Popović.

Dodaje da je problem i taj što ljudi još uvek postavljaju pitanja o bolesti.

"Drugi deo njihovih problema, bojazni vezan je za to što misle da je rizik od vakcine veći od rizika od bolesti. Oba su mitovi, na tome treba da se radi", objašnjava Popović.

"Nemamo čarobni štapić da vakcinišemo"

Popović naglašava da treba da primenimo kombinovane mere.

"Vakcinacija da, ali isto tako znamo da vakcinacija traje. Na individualnom nivou ako primite jednu dozu, treba da sačekate par nedelja pre nego što ćete primiti drugu. Nemamo čarobni štapić da vakcinišimo 50 odsto ljudi, koji se nisu vakcinisali", kaže Popović.

Istiće da imamo načina da uvedemo kombinovane mere, da ubrzamo vakcinaciju i da uvedemo druge mere koje su isto efikasne, a koje nisu usvojene.

Gost Dnevnika kaže da je treća doza vakcine važna, jer osobama kojima je zdravlje narušeno, a koji su primili vakcincu pre šest meseci, imuni odgovor slabi, te da im je potrebna buster doza.

"Iz istraživanja se vidi, međutim, da oni koji su vakcinisani, neće imati problem sa trećom dozom. Velika većina će se vakcinisani", objašnjava gost Dnevnika.

"Deca da ne idu u školu ukoliko imaju simptome"

Govoreći o vakcinaciji dece, Popović kaže da je ona počela, ali da deca nisu u velikom broju vakcinisana.

"Svaki prosvetni radnik koji je vakcinisan, ako nosi masku, potpuno je bezbedan za sebe, svoju porodicu, decu u svom okruženju", navodi.

Dodaje i da roditelji i nastavnici imaju očekivanja koliko bezbedna škola može da bude, te da je najvažnije da deca ne idu u školu ukoliko imaju simptome bolesti da ne bi širili virus.

O vakcinaciji zdravstvenih radnika

Govoreći o vakcinaciji zdravstvenih radnika kaže da ne bi trebalo da bude dileme da budu vakcinisani.

"Zdravstveni radnici i obavezna vakcinacija: o tome ne bi trebalo da bude uopšte dileme, ne samo zato što su izloženi većom riziku od bolesti, nego jer nam treba i lični primer od tih ljudi da bi motivisali svoje pacijente i lude iz svog okruženja da se vakcinišu", zaključio je međunarodni konsultant za javno zdravlje i imunizaciju Dragoslav Popović.

Dr Kuljić Kapulica: Teče trka u naoružanju između virusa i vakcina, virus se dobro drži ali pobedićemo

Virusološkinja Nada Kuljić Kapulica kaže za RTS da vakcina trenutno nema alternativu iako delta i drugi novi sojevi koronavirusa mogu da utiču na njenu efikasnost.

KORONAVIRUS U SRBIJI

Dopravljen za RTS. Na te testirala da bude sigurne oko obavezne vakcinacije zdravstvenih radnika

Zdravstveni sistem preoperiran, danes zaseđena Krizni štab

Dr Kuljić Kapulica: Teče trka u naoružanju između virusa i vakcina, virus se dobro drži ali pobedićemo

Posebno je važno znati – od fizičkih ili psihičkih tegoba, dugotrajne posledice pod znakovima pitanja

Premenovalo 50 pacijenata, zadržalo ih 5-10 dana – sutra u 14 časova sednica Kriznog štaba

Nada Kuljić Kapulica naglašava da vakcina protiv koronavirusa nema alternativu, jer su antivirusni lekovi ograničeni i potreban je dugačak period da bi se ciljano napravili prema određenim virusima.

Gostovanje doktorki Nade Kuljić Kapulice u Beogradskoj hronici

To je komplikovan proces jer se virusi mešaju tokom svog razmnožavanja. Napraviti antivirusni lek znači ciljati samo delove virusa, samo enzime virusa, a ne i delove ćelija koje virus koristi kao jednu fabriku", objašnjava doktorka Kuljić Kapulica.

Ipak, kaže da će farmaceutske kuće svakako pokušati da nađu adekvatan antivirusni lek.

Istiće da javno zdravstveno vaspitanje i da ljudima na lep i jednostavan način treba objasniti da je potrebna vakcina, jer ne štite samo sebe, već i svoju decu i unuke.

"Nisu mi jasni ljudi koji odbijaju da se vakcinišu. Nijedna vakcina nije 100 odsto efikasna, postoje ljudi koji nikada neće pozitivno odgovoriti na vakciju, kao i ljudi koji iz nekih razloga imaju oslabljenu otpornost prema virusima", kaže Kuljić Kapulica.

"Sve vakcine imaju svoje neželjene efekte"

Doktorka Kuljić Kapulica ističe da je efikasnost vakcina i ispitivanje učinka veoma kompleksan proces.

Dr Kuljić Kapulica: Teče trka u naoružanju između virusa i vakcina, virus se dobro drži ali pobedićemo

Virusološkinja Nada Kuljić Kapulica kaže za RTS da vakcina trenutno nema alternativu iako delta i drugi novi sojevi koronavirusa mogu da utiču na njenu efikasnost.

Nada Kuljić Kapulica naglašava da vakcina protiv koronavirusa nema alternativu, jer su antivirusni lekovi ograničeni i potreban je dugačak period da bi se ciljano napravili prema određenim virusima.

"To je komplikovan proces jer se virusi mešaju tokom svog razmnožavanja. Napraviti antivirusni lek znači ciljati samo delove virusa, samo enzime virusa, a ne i delove ćelija koje virus koristi kao jednu fabriku", objašnjava doktorka Kuljić Kapulica.

Ipak, kaže da će farmaceutske kuće svakako pokušati da nađu adekvatan antivirusni lek.

Istiće da javno zdravstveno vaspitanje i da ljudima na lep i jednostavan način treba objasniti da je potrebna vakcina, jer ne štite samo sebe, već i svoju decu i unuke.

"Nisu mi jasni ljudi koji odbijaju da se vakcinišu. Nijedna vakcina nije 100 odsto efikasna, postoje ljudi koji nikada neće pozitivno odgovoriti na vakciju, kao i ljudi koji iz nekih razloga imaju oslabljenu otpornost prema virusima", kaže Kuljić Kapulica.

"Sve vakcine imaju svoje neželjene efekte"

Doktorka Kuljić Kapulica ističe da je efikasnost vakcina i ispitivanje učinka veoma kompleksan proces.

"Postoje po svetu u stručnim časopisima na hiljade radova i pilot studija, ali to su samo delimična ispitivanja. Ispitivanja učinka novih vakcina protiv novih virusa traje najmanje dve godine, uz jedan multidisciplinaran pristup", objašnjava Kuljić Kapulica.

Kaže da su segmenti tih ispitivanja svakako već dostupni i da postoje testovi kojima se meri količina antitela.

"Sve vakcine koje postoje imaju svoje neželjene efekte i oni se ispoljavaju odmah posle davanja. Postoje i kasni efekti koje moramo pratiti i koji su još nepoznati", ističe Kuljić Kapulica.

Kaže da delta i drugi novi sojevi mogu da utiču na efikasnost vakcina i da teče trka u naoružanju između virusne evolucije i vakcina.

"Scenario izlaska iz toga bio bi da se upotrebi buster doza ili da se koristi druga generacija vakcina, na kojima se već radi u svetu", objašnjava doktorka Kuljić Kapulica.

Naglašava da se virus dobro drži, ali da će čovek sigurno pobediti.

The screenshot shows a news article titled "Posle prelezane korone – od fizickih do psihičkih tegoba, dugoročne posledice pod znakom pitanja". The article discusses a study by the University of Oxford and the National Institute for Health Research which found that one-third of people who have recovered from COVID-19 experience long-term physical and mental health problems. The interview with Dr. Ivana Stasevic Karlicic is shown on the right side of the page.

Posle prelezane korone – od fizickih do psihičkih tegoba, dugoročne posledice pod znakom pitanja

Svaka treća osoba zaražena koronavirusom imaće barem jedan simptom dugotrajnog kovida i to tri do šest meseci nakon zaražavanja, pokazuje nova studija Univerziteta Oksford i Nacionalnog instituta za zdravstvena istraživanja.

Istraživanje je obuhvatilo 270.000 ljudi koji su se oporavili od korone, ali ne i od njenih posledica. Ispitanici su se najviše žalili da su depresivni i nervozni, ali su imali i probleme sa disanjem, stomakom, bolove u grudima, mišićima. Bili su i iscrpljeni i dezorientisani.

Direktorka Klinike "Dr Laza Lazarević" Ivana Stašević Karličić za RTS je rekla da kovid nije samo respiratorna, već i multisistemska bolest, te da zapaljeni procesi ima uticaj na centralni nervni sistem.

"Koronavirus jeste i neurotropan. Ima poseban afinitet na neurone centralnog nervnog sistema, na to smo upozoravali. Upravo ove ljude očekujemo sa problemima u vezi sa mentalnim smetnjama. Stres koji je donela epidemija kovida 19 smo prevazišli, adaptirali smo se. Ono što će ostati za dalju brigu, to su dugoročne posledice zapaljenog procesa koji donosi kovid", upozorava Stašević Karličićeva.

Dodaje da su studije širom sveta to potvrdile.

Recept "Klinike Nazdravlje"

1. Kovid je nepredvidiv;
2. Ukoliko i dalje imate dileme, pitajte svog izabranog lekara;
3. Ne tražite informacije na neproverenim mestima.

"Britanski autori prednjače kao autori ovih studija, pokazali su promene u centralnom nervnom sistemu koje liče na neurodegeneraciju, nešto slično Alchajmerovoj bolesti i shizofreniji kod ljudi koji su preboleli kovid, a naročito kod onih koji se nisu adekvatno i po protokolu lečili", navodi doktorka.

Dr Bogdan Crnokrak, pomoćnik direktora KBC "Bežanijska kosa" rekao je za RTS da su pacijenti, koji su preležali kovid, teško vraćali kondiciju u prethodno stanje, naročito mladi ljudi.

"Pokušaji suicida česti"

Ivana Stašević Karličić kaže da su se pacijenti žalili i na anksioznost, depresivne simptome, ali i kognitivne smetnje - sporost razmišljanja, spora efikasnost kod odlučivanja, kao i poremećaji spavanja: od nesanice do hipersomnije, preteranog spavanja.

"Jedan od tri hospitalna pacijenta, pokazuju studije, upravo ima simptome produženog kovida i skoro, po pravilu, to jesu neuropsihijatrijski sindromi", objašnjava Stašević Karličićeva.

Naglašava i da ljudi koji se akutno leče u akutnoj epizodi kovida 19, naročito u hospitalnim uslovima, imaju simptome složenih neuropsihijatrijskih sindroma.

"Često zbrinjavamo delirijume iz kovid bolnica koji se dalje hospitalizuju kod nas ili radimo konsultaciju. To su, u vezi sa tim, i pokušaji suicida koji jesu česti, kao heteroagresivno ponašanje", ukazuje direktorka Klinike "Dr Laza Lazarević".

"Tromboze česte, ali nemamo odgovore"

Doktor Bogdan Crnokrak kaže da je iznenaden koliko je bolest nepredvidiva.

"Areterijeske troboze su, naime, nešto što viđamo u kliničkoj praksi svakodnevno. Ono što se dešava na nivou mikrovaskularnog sistema još uvek nije predmet dovoljne naučne pažnje, a trebalo bi. Obdukcije

ovih pacijenata još uvek nisu ušle u zakonski put, što bi nama dalo odgovore na neka pitanja", kaže Crnokrak.

Na pitanje koliko nam je mentalno stanje ugroženo zbog koronavirusa, Stašević Karličićeva kaže da će studije tek pokazati, ali da ono što se može reći, posle 18 meseci, da su stope svih mentalnih smetnji, u vezi sa stresom koji je doneo kovid, zbog adaptacije krenele su u zaravnivanje.

Kako žene odgovaraju na infekciju

Crnokrak smatra i da su žene spremnije da odgovore na infekciju, u odnosu na muškarce, iako studija pokazuje da je produženi kovid bio češći kod žena.

"Imali smo primere da se žene lakše oporavljaju. Možda je razlog ovakvih rezultata da su žene skoncentrisanije na tegobe koje se javljaju posle, za razliku od muškaraca koji minimizuju tegobe, ignoriraju ih", objašnjava Crnokrak.

Dodaje da je studija kreirana da identificuje određene kategorije ljudi, te da će njihov posao biti da odgovore zašto se kod određene kategorije nešto događa, a kod neke ne.

Klinika "Dr Laza Lazarević" je od pre više od mesec dana u kovid sistemu, a Stašević Karličićeva kaže da su kliničke slike pacijenata teže, drugačije, te da imaju veći broj pacijenata na kiseoničkoj potpori, nego u prethodnim talasima.

Doktor Bogdan Crnokrak kaže da je KBC "Bežanijska kosa" u petoj nedelji u kovid sistemu, te da su gotovo u celosti popunjeni.

Gosti Jutarnjeg programa pozivaju građane da vakcinišu.

DUŠANU (29) VEŠTAČKO SRCE SPASLO ŽIVOT: Ova operacija je drugi put urađena na Institutu Dedinje: Senzacionalan događaj za našu medicinu!

Odbrojavao je poslednje sate života i samo zahvaljujući lekarima Instituta za kardiovaskularne bolesti Dedinje Dušan Ristić (29) iz Leskovca je među nama.

Uspešno mu je ugrađeno veštačko srce i on ponovo može da govori i hoda. I da sačeka transplantaciju. U timu koji je operisao mladića bili su prof. dr Milovan Bojić, direktor instituta, dr Saša Borović, upravnik Centra za lečenje srčane slabosti na institutu, dr Dragana Košević, dr Mladen Boričić, anesteziolozi dr Dragana Unić Stojanović i dr Siniša Jagodić.

Dr Bojić je rekao da je Dušan došao na institut na samom kraju, iscrpljenih svih metoda lečenja, da bi tim lekara pokušao ono nemoguće.

- Kako bi trajno rešio zdravstveni problem i bio kandidat za srčanu transplantaciju, jedini način je bila ugradnja totalnog veštačkog srca, i to u fazi kad su ostali organi počeli da popuštaju. Zahvalnost dugujemo Republičkom fondu zdravstvenog osiguranja i prof. dr Sanji Škodrić, ona je odobrila intervenciju, koja je urađena velemajstorski. Uspeli smo da prođemo i komplikovani postoperative tok s najmanjim mogućim komplikacijama jer smo mnogo toga naučili od prve uspešno ugrađene transplantacije totalnog veštačkog srca - pacijentu Zoranu Milićeviću 9. decembra 2017. godine.

Dr Saša Borović kaže da su pacijenti kao što je Dušan najkompleksniji i da im se pruža najkvalitetnije lečenje, koje je najsavremenije u razmerama svetske medicine.

- Dušan je dobio veštačko srce i jedan je od približno 2.000 pacijenta u svetu koji imaju tu vrstu pomoći da se život kvalitetno održi i da se sačeka transplantacija. Malo je centara na svetu koji ovo rade jer je

hirurška procedura izuzetno izazovna, a nakon ugradnje organizam mora da se spoji i upari s novim srcem, koje menja prirodno srce. Sinhronizacija organizma s veštačkim srcem je ogroman izazov za kliničare i mi smo timski dorasli tom izazovu. Ubeđen sam da će Dušan za mesec dana navijati na stadionu za Zvezdu.

Takođe, svoju sreću zbog Dušana nije krila ni dr Dragana Košević, koja je uspela da pomogne mladim ljudima da prebrode do vremena kad će dobiti srce.

- Radi se o pacijentima koji su suočeni s krajem života, a vrlo su mlađi. Imamo način da pomognemo i da se premosti taj put čekanja, da kvalitetno dožive srčanu transplantaciju. Dušan boluje od svoje 16. godine. Njega su doneli na institut, operacija je trajala pet sati, a sada korača i može da dočeka srce. Tri puta više ljudi umire od srčane slabosti nego od malignih oboljenja, jer se kod srčanih slabosti čeka.

Pacijent Dušan Ristić istakao je da je zahvalan medicinskom osoblju i lekarima koji su mu spasli život: - Nisam mogao da hodam, priča, jedem, sada se mnogo bolje osećam i jako sam srećan.

Dr Miljko Ristić : Senzacionalan događaj za našu medicinu

Istorijat presađivanja veštačkog srca dugo traje i do sada nije nađeno adekvatno rešenje osim ovog srca. Ova druga intervencija je senzacionalan događaj za našu medicinu i ohrabruje ljudе koji se nalaze u terminalnoj srčanoj insuficijenci da će i oni dobiti veštačko srce. To je bolest koja je uzela maha u svetu, od nje boluju milioni pacijenata - rekao je dr Miljko Ristić, koordinator za razvoj kardiohirurgije u Srbiji.

Ovi lekari su čudotvorci

Časlav Ristić, Dušanov otac, kaže da nema srećnijeg čoveka od njega i njegove supruge jer Dušana gledaju živog i zdravog: - Zahvaljujem se ovim divnim ljudima, koje u šali nazivam čarobnjacima i čudotvorcima, koji prave čuda ovde na institutu.

ZA DVE NEDELJE JOŠ 25 ODSTO VAKCINISANIH? Uoči sednice Kriznog štaba svi se pitamo: Da li je ovaj scenario izvodljiv i šta nas čeka ako dozvolimo PRIRODAN PROCES ZARAŽAVANJA

Sednica Kriznog štaba najavljena je za danas u 14 časova. Tema je trenutna epidemiološka situacija, a kao glavna tačka na dnevnom redu sastanka najavljena je strategija vakcinacije za naredni period. Iako su u minulom periodu u nekoliko navrata najavljuvane i kovid propusnice, da li će one biti uvedene, videćemo nakon sednica.

Epidemiolog i član Kriznog štaba, prof. dr Branislav Todorović izjavio je za „Blic“ da mi imamo već mere te da ne očekuje nove.

- Što se tiče mera, ja ne verujem da će biti neke velike promene u merama. Prvo, kad smo još negde početkom septembra sagledavali sve mere, videli smo da mi u stvari imamo mere na snazi. Od ulaska u zemlju, do onih koje treba da važe unutar zemlje od ulaska u restoranim, tržnim centrima, manifestacijama i slično. Problem nije u merama, nego u sprovođenju i nedostatku oštrog kažnjavanja - izjavio je profesor Todorović i dodao da u ovom trenutku ne vredi razgovarati niti sprovoditi zatvaranje.

- Šta da zatvorimo, da li bi to dalo efekta? Zatvaranja u bilo kom smislu ne verujem da će biti - istakao je on i dodao:

- Veliki je otpor sa jedne strane od građana, a sa druge da li mislite da je moguće za svakog građanina postaviti kontrolora ili komunalnog milicionera. Izostalo je oštro kažnjavanje onih koji nisu poštovali mere koje nikada nisu ukinute, a sa druge strane izostala je i individualna odgovornost.

O državi, odgovornosti, politikanstvu

- Država je sa svoje strane uradila mnogo toga. Izgrađene su tri bolnice, da nemamo sad njih bilo bi mnogo loše, ne bi imali gde da smeštamo ljude. Budimo realni, država je obezbedila opremu, lekove, vakcine... Ali, postoji velika podeljenost, ali i politikanstvo. Šta to znači kada kažu sada treba uvesti zatvaranje? Kada smo imali prošlu sednicu, neki kažu mi čemo da uvedemo pooštravanje mera, da bi sprečili ekološki ustanak. Pa zar to nije politikanstvo - kaže epidemiolog.

Kako dalje ističe profesor, izostala je individualna odgovornost, ljudi su organizovali tokom prethodnih meseci, svadbe, zabave, veselja, putovali, a nisu se pridržavali mera. Mere postoje, ali ih se pojedinci nisu pridržavali.

- Pitam se, gde je individualna odgovornost, empatija prema onima koji su u problemu? Zašto neko nije svestan koliko je rizično da pravi svadbu u ovom trenutku kada se borimo sa epidemijom? Gde je tu osećanje individualne odgovornosti? Ili da roditelji pozitivni na virus, sa 37, 2 vode dete u obdanište ili idu na posao? Ovaj soj daleko je zarazniji, i ako imate ogroman broj zaraženih, biće i više hospitalizovanih, a ako ako ima više u bolnici, očekuje se da raste i broj preminulih. Ne treba tu neka specijalna matematička formula kako bismo znali kako će biti - kaže profesor Todorović.

Kovid propusnice, hoće li ih biti?

Iako su kovid propusnice više puta najavljuvane, još uvek ne znamo hoće li biti uvedene.

- Mi smo predlagali negde krajem juna, da smo to tada uradili, i da smo u julu i avgustu vakcinisali ljude, mi bismo sada imali mirniju jesen, kaže profesor Todorović. Posebno ističe da podržava odluku dekana Medicinskog fakulteta da studenti budu ili vakcinisani ili da imaju negativan PCR.

- Dekan Medicinskog fakulteta je doneo odluku da studenti budu vakcinisani, testirani, da bi mogli da pohađaju praktični deo. Dobio je veliku pohvalu od stručnih ljudi, dok s druge strane pojedini prete tužbama i protestima. Pa studenti su mnogo izgubili što su propustili vežbe i praktični deo prošle godine. Pa zar sada treba opet? Nema medicine bez praktične nastave - zaključuje profesor Todorović.

Kako do 70 odsto vakcinisanih?

Srbija u ovom trenutku ima oko 53 odsto vakcinisanih punoletnih građana, a do kolektivnog imuniteta, odnosno do jakog zaštitnog bedema potrebno je da imamo makar 70 odsto obuhvata. U prvi mah deluje kao da smo daleko od te željene brojke, međutim, uz malo volje i boljeg sagledavanja trenutne situacije, ni tako nešto nije neizvodljivo.

Među pacijentima koji se nalaze na lečenju dominira radno aktivno stanovništvo, i to je upravo ona populacija koja prva treba da „zavrne rukav“ i primi vakcincu kako bi se suzbilo dalje širenje virusa. U ovom trenutku postoje dve opcije, prva je da se u roku od dve nedelje vakciniše 25 odsto nevakcinisanog stanovništva, ili pak da se prepustimo prirodnom procesu, što nije nimalo poželjna opcija.

- U ovom trenutku izlazna strategija je vrlo jasna. U roku od 10 do 15 dana vakcinisati 20 do 25 odsto onih koji nisu vakcinisani. Ako sada imamo 53 odsto vakcinisanih, onaj ostatak su nevakcinisani, a tu se

održava virus. Ne samo što se soj održava nego dolazi do promena i do stvaranja novih mogućnosti za sojeve – kaže je Todorović.

Ako bismo to uradili, mogli bismo da stabilizujemo situaciju, objašnjava profesor i dodaje da je potrebno rigorozno sprovoditi i kontolisati postojeće mere, a to su mere koje su sve vreme na snazi. Ako to ne uradimo, drugi scenario nije nimalo povoljan.

- Drugi nepovoljniji scenario je priodni proces. Virus će sve zaraziti, svi ćemo biti zaraženi, ali oni koji su vakcinisani će biti zaštićeni. Nažalost, to se ne odnosi na starije, jer kod starijih hroničnih, teških bolesnika, ne može se dostići toliko visok nivo zaštite i oni su zato u opasnosti. A njih zaražavaju mladi, zato apelujemo, ljudi vakcinišite se. Ako to ne uradimo, prodni proces će napraviti pometnju, virus će nastaviti da se održava kod mladih, a stariji će se zaražavati - objašnjava profesor Todorović.

U bolnicama nevakcinisani

Kako profesor dalje objašnjava, u bolnicama su pretežno nevakcinisani pacijenti, a najveći procenat čine oni koji su radno aktivni. To je upravo onaj deo populacije koji je uveliko trebao da bude vakcinisan. Ljudi koji su stalno u cirkulaciji, na poslu, u prevozu, i u stalnoj komunikaciji sa drugima, oni su u velikoj meri izloženi virusu, a samim tim, ako se zaraze, mogu da ugroze najpre sebe, a zatim i sve one sa kojima su u kontaktu.

- U bolnicama je situacija ovakva, radno aktivno stanovništvo čine 65, 70 odsto pacijenata, ostatak su stariji pacijenti, koji su teški hronični bolesnici. Pa ko je mogao njih da zarazi? Naravno, oni koji ih obilaze i oni sa kojima žive. Zato govorimo o nedostatku empatije, o nedostatku shvatanja, razumevanja - objašnjava profesor Todorović.

Svi čekaju magičnu pilulu umesto da se vakcinišu

Kako profesor objašnjava, mi smo u početku dobro krenuli, ali očigledno da smo došli do ovog broja i pomaka nema. Ono što je i dalje nejasno je, "zašto neki ljudi čekaju razne druge opcije, kada vakcinacijom mogu sprečiti nekoliko stvari. Prvo, štite sebe, drugo sprečavaju mutaciju virusa i pomažu suzbijanju daljeg prenosa. Dakle, vakcinacije je rešenje, a to rešenje nam je na raspolaganju od početka godine."

- Ovo ovako može da ide i u narednom periodu, ali ako se ne vakcinišemo, mi ćemo i u sledeću godinu ući sa velikim brojem obolelih, a zašto to raditi kada imamo rešenje? Sada pojedini čekaju pilulu koja će rešiti problem. Ali ljudi, ona štiti tog momenta da ublaži dejstvo virusa, ali šta ako se zarazite danas, sutra? Ne postoji nijedna pilula na ovom svetu koja će rešiti problem, to može samo vakcinacija. Put do normalizacije je taj jedini, a to je vakcina. U epidemiji, odnosno pandemiji koja traje ovoliko dugo, ne znam šta je ostalo nejasno i nedorečeno. Dakle, može nam pomoći samo vakcinacija, ozbiljan obuhvat, a mi vakcine imamo, tako da ne znam šta sprečava ljudi da to učine, zaključuje profesor Todorović za „Blic“.

A screenshot of a news article from the N1.rs website. The title of the article is "Kalabić: Brojevi zaraženih poražavajući, imaćemo još veće brojke". The article includes a photograph of a medical professional in protective gear. To the right, there is a sidebar with other news headlines and a weather forecast for Belgrade.

Kalabić: Brojevi zaraženih poražavajući, imaćemo još veće brojke

Dr Snežana Kalabić, koordinatorka vakcinalnog punkta na Beogradskom sajmu izjavila je da se očekuje da će, dolaskom hladnijeg vremena i dužim boravkom u zatvorenom, biti i veća verovatnoća da rizik od zarađavanja bude veći i da ćemo imati veće brojeve zaraženih. Ona je istakla da to pokazuje i činjenica da su se deca kada su krenula u školu masovno zarađavala. Zainteresovanost za vakcinaciju nedovoljna, kaže dr Kalabić.

Ona je za N1 rekla da se poslednja tri dana zbog rasta broja zaraženih jeste povećao broj vakcinisanih, ali – to nije dovoljno. Kalabić kaže da su na Sajmu imali oko 1.000 vakcinisanih dnevno, a juče 1.100, od čega 850 trećom i 350 prvom i drugom dozom. „Imajući u vidu podatak da je u zemlji 53 odsto vakcinisanih, to je nedovoljno, brojevi zaraženih su poražavajući“, rekla je dr.

Istakla je da se i vakcinisani zarađavaju ali ne teškom kliničkom slikom.

„Bolnice su pune, lekari i zdravstveni radnici se iscrpljuju jer imamo veliki broj zaraženih sa težom kliničkom slikom“, rekla je dr Kalabić i dodala da je vakcinacija način da pomognemo sebi, ali i zdravstvenim radnicima.

Ona je, zbog oprečnih informacija koje se šire društvenim mrežama, rekla da se kod trudnoće – u stručnom metodološkom upustvu navodi da se parovi koji planiraju trudnoću revakcinišu dva meseca pre planirane trudnoće. Međutim, ako je rizik od komplikacija od koronavirusa veći od rizika da se vakcinišu, potrebno je da se i trudnice vakcinišu. To se, kaže radi, uz saglasnost i preporuku ginekologa. Trudnice se, dodaje, ne vakcinišu u prvom trimestru već kasnije, budući da je njihov imunitet slabiji i da se dosta trudnica pred porođaj zarazilo, pa su se javljale komplikacije.

A screenshot of a news article from the website danas.rs. The title of the article is "U KBC Dragiša Mišović zbog kovida-19 35 dece različitog uzrasta". The article includes a photograph of a medical professional in a silver protective suit using a digital thermometer on a child's hand. On the left side of the page, there is a vertical sidebar for the TV show "KLJUN" and a right sidebar for "NAJNOVIJE" news. The top navigation bar shows categories like "Najnovije", "Politika", "Dijalog", "Društvo", "Ekonomija", "Svet", "Sport", "Kultura", "Ljudi", "Beograd", "BBC", and "Magazin". The bottom of the screen shows a Windows taskbar with various icons and the system clock.

U KBC Dragiša Mišović zbog kovida-19 35 dece različitog uzrasta

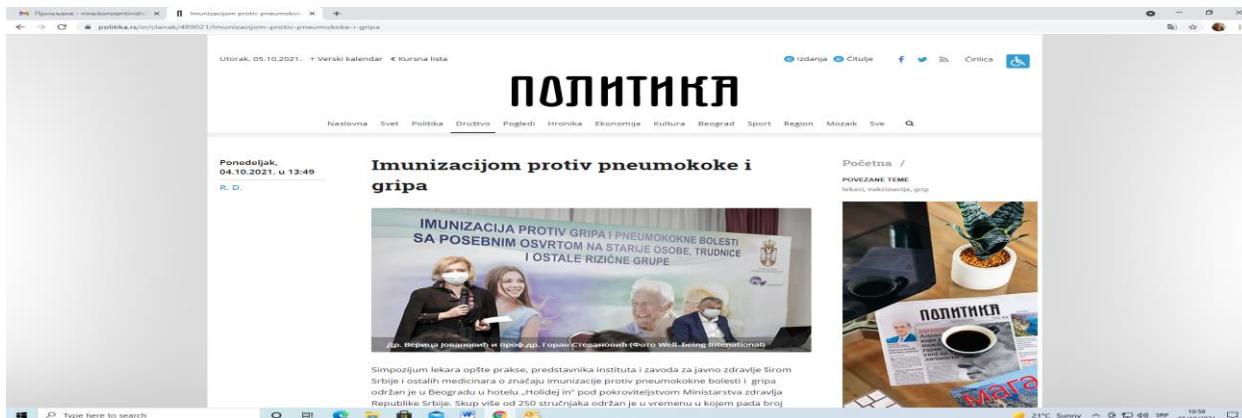
Načelnica Dečije klinike u KBC „Dragiša Mišović“ Olivera Ostojić izjavila je danas da je u toj ustanovi, zbog korona virusa, trenutno na lečenju 35 dece različitih uzrasta.

Ostojićeva je za RTS rekla da više nema uzrasta koji je „striktno najugroženiji“.

„Na lečenju su (bebe) od desetak do 15 dana pa (mladi) do 18 godina, nemamo više striktno uzrast koji nam je najugroženiji“, rekla je ona i dodala da u bolnici „nema vakcinisane dece“.

RTS je preneo da je do sredine septembra vakcinisano oko 5.000 dece koja imaju između 12 i 17 godina.

ПОЛИТИКА

Imunizacijom protiv pneumokoke i gripa

Simpozijum lekara opšte prakse, predstavnika instituta i zavoda za javno zdravlje širom Srbije i ostalih medicinara o značaju imunizacije protiv pneumokokne bolesti i gripa održan je u Beogradu u hotelu „Holidej in“ pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije. Skup više od 250 stručnjaka održan je u vremenu u kojem pada broj vakcine, a pretežno zbog antivakserskog pokreta, laičkih, nestručnih, pa i lažnih vesti o mogućim posledicama vakcinacije.

U Srbiji je, inače, obavezna vakcinacija protiv 11 bolesti, a od 2018. godine i protiv bakterije pneumokoke, koja izaziva upalu pluća od koje u svetu umre godišnje više od 1,5 miliona ljudi. Ova vakcina, obavezna za decu do 5 godina štiti i od upala uva, sinusa, pa i komplikacija poput meningitisa.

O novom programu imunizacije govorio je prof. dr Vladimir Petrović, dok je klinički osrvrt na posledice nevakcinacije od ovih zaraznih bolesti dao prof. dr Goran Stevanović, direktor Klinike za infektivne i tropske bolesti. Zašto je imunizacija važna posebno za građane sa kardiovaskularnim oboljenjima govorila je prof. dr Marija Zdravković, direktor KBC „Bežanijska kosa“, dok je o zaštiti trudnica svoje izlaganje imala prof. dr Aleksandra Sokić Milutinović.

Na ovom skupu u organizaciji Instituta za istraživanje i razvoj dobrih praksi VBI, predstavnici Ministarstva zdravlja Srbije i Instituta za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“ najavili su početak nacionalne kampanje „Srbija protiv zaraznih bolesti“ sa ciljem podizanja svesti stanovništva o značaju poštovanja mera prevencije, testiranja i imunizacije.

Skup je otvorila direktorka Instituta za javno zdravlje Srbije „dr Milan Jovanović Batut“ dr Verica Jovanović i direktor Instituta za istraživanje i razvoj dobrih praksi „Well-being International“ Milko Štimac.

Događaj je održan u skladu sa svim propisanim i preporučenim merama protiv Korona virusa.